

Революції 1848 – 1849 рр. в Європі.

Всесвітня історія

9 клас

План уроку:

- 1. Революція 1848 р. у Франції.
- 2. Революція 1848 – 1849 рр. в Німеччині.
- 3. Революція 1848 – 1849 рр. в Австрії.
- 4. Революція 1848 – 1849 рр. в Угорщині.
- 5. Революція 1848 – 1849 рр. в Італії.

Революції 1848 – 1849 рр. охопили Францію, Німеччину, Італію, Австрійську імперію, тобто стала загальноєвропейською. Сучасники назвали її «весною народів».

Спільні причини революцій

**Збереження
феодальних порядків
у багатьох
європейських
країнах.**

**Соціальне та
національне
гноблення.**

**Економічна криза
1847 р., неврожаї
картоплі – основного
продукту харчування
найбідніших верств
населення.**

Революція 1848 р. у Франції.

Передумови:

Посилення опозиції
королівській владі
через панування
фінансової
аристократії.

Вимога
здійснення
ліберальних
реформ.

Активізація
політичних
клубів.

Привід:

**Заборона проведення бенкету з вимогами
реформи виборчої системи.**

Основні події:

22 лютого
1848р.

- Початок повстання в Парижі.

24 лютого
1848 р.

- Зречення короля Луї-Філіппа. Повстанці захопили королівський палац.

25 лютого
1848 р.

- Проголошення Другої республіки у Франції.

Друга республіка у Франції.

Формування Тимчасового уряду

Дюпон де Л'Ер –
голова Тимчасового
уряду.

Основні заходи:

- Скасовані дворянські титули.
- Проголошено свободу політичних зборів і друку.
- Введено загальне виборче право для чоловіків з 21 року.
- Робітникам гарантоване право на працю.
- Скасовано заборону на створення робітничих асоціацій.
- Скорочено робочий день до 10 годин в Парижі, у провінції – до 11 годин.
- Збільшено прямі податки на власників.
- У квітні 1848 р. було обрано Установчі збори.

23 червня 1848 р. – стихійне повстання в Парижі.

Луї Кавеньяк

- Вся влада була передана військовому міністру генералу Л. Кавеньяку, який придушив повстання за допомогою армії.
- Революція пішла на спад.
- **У листопаді 1848 р.** Установчі збори ухвалили **Конституцію Другої республіки.**

Президентом Другої республіки було обрано Луї Наполеона Бонапарта, небожа Наполеона I.

Друга імперія у Франції.

Політика Другої імперії:

Бонапартизм – поєднання методів військово-політичного терору з політичним лавіюванням серед різних соціальних груп за підтримки католицької церкви. Уряд спирався на велику промислово-фінансову буржуазію.

- **2 грудня 1851 р. Луї Бонапарт здійснив державний переворот:** розпустив Законодавчі збори, заарештував опозиційних діячів.
- **2 грудня 1852 р. він проголосив себе імператором Наполеоном III.**

У зовнішній політиці провадилися завойовницькі війни:

Франція брала участь у Кримській війні з Росією, війні проти Австрії, вела загарбання в Китаї, В'єтнамі, Мексиці.

Революція 1848 1849 рр. в Німеччині. Причини і передумови:

Залишки
феодалізму,
політична
роздробленість
заважали
розвиткові країни.

Активізація
ліберальної
буржуазії, що
вимагала скликання
загальнонімецького
парламенту і
знищення станових
привілеїв.

Революція 1848 р.
у Франції.

Мета: подолання роздробленості
Німеччини, скасування феодальних
пережитків.

Основні події:

**1 – 5 березня
1848 р.**

- Початок революції.
- У Бадені, Баварії, Саксонії і ін. німецьких державах почалися мітинги.

**13 – 18 березня
1848 р.**

- Демонстрації, вуличні бої в Берліні.

**18 травня
1848 р.**

- У Франкфурті-на-Майні розпочав роботу перший загальнонімецький парламент.
- Не мав реальних повноважень та коштів.

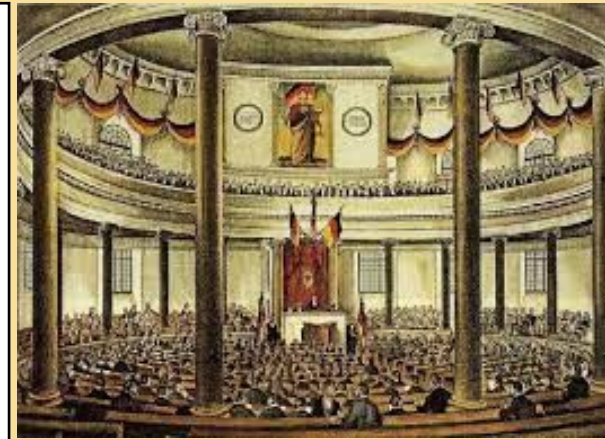
Конституція 28 березня 1849 р.

Франкфуртський парламент ухвалив Конституцію та запропонував імператорську корону прусському королю Фрідріху-Вільгельму IV.

Основний зміст Конституції:

- У Німеччині встановлено спадкову імператорську владу;
- Передбачено скликання двопалатного парламенту;
- Встановлено рівність усіх перед законом;
- Скасовані станові привілеї і титули;
- Гарантовані демократичні права і свободи;
- Скасовані всі «відносини кріпацтва», поземельні повинності селяни мали викупати.

Пруський король відмовився від корони, відхилив конституцію; не погодилися визнати владу створених на основі конституції загальнонімецьких органів влади і інші німецькі монархи.

Травень – червень 1849 р.

- Масові демонстрації у Південно-Західній Німеччині з вимогою схвалити імперську конституцію;
- Були придушені урядовими і пруськими військами.

18 червня 1849 р.

- Вюртемберзький король силою розігнав Франкфуртський парламент.
- Поразка революції.

Революція 1848 – 1849 рр. в Австрії.

Передумови і причини:

Багатонаціональний
склад населення
країни за відсутності
самоврядування.

Економічна
криза 1847 р.

Початок
революції у
Франції.

Мета:

**Повалення
монархії
Габсбургів.**

**Утворення
національних
незалежних держав.**

**Знищення
феодалних порядків:**
станових привілеїв,
абсолютизму, напівкріпосної
залежності селян.

Основні події:

13 березня 1848 р.

- Повстання у Відні. Початок революції.

- Імператор Фердинанд I змушений відправити у відставку канцлера Меттерніха.

25 квітня 1848

- Імператор «дарував» підданам Конституцію.

Основний зміст конституції:

- В Австрії утворюється двопалатний парламент – рейхстаг;
- Імператор має право вето на рішення рейхстагу;
- Встановлений високий майновий ценз для виборців.

15 – 26 травня 1848 р.

- Революційні виступи незадоволених конституцією у Відні.

12 – 17 червня 1848 р.

- Повстання у Празі, придушене урядовими військами.

6 жовтня – 1 листопада 1848 р.

- Повстання у Відні; придушене військами.

7 березня 1849 р. – новий імператор **Франц-Йосиф** розпустив рейхстаг, призупинив дію Конституції. Революція зазнала поразки.

Революція 1848 – 1849 рр. в Угорщині.

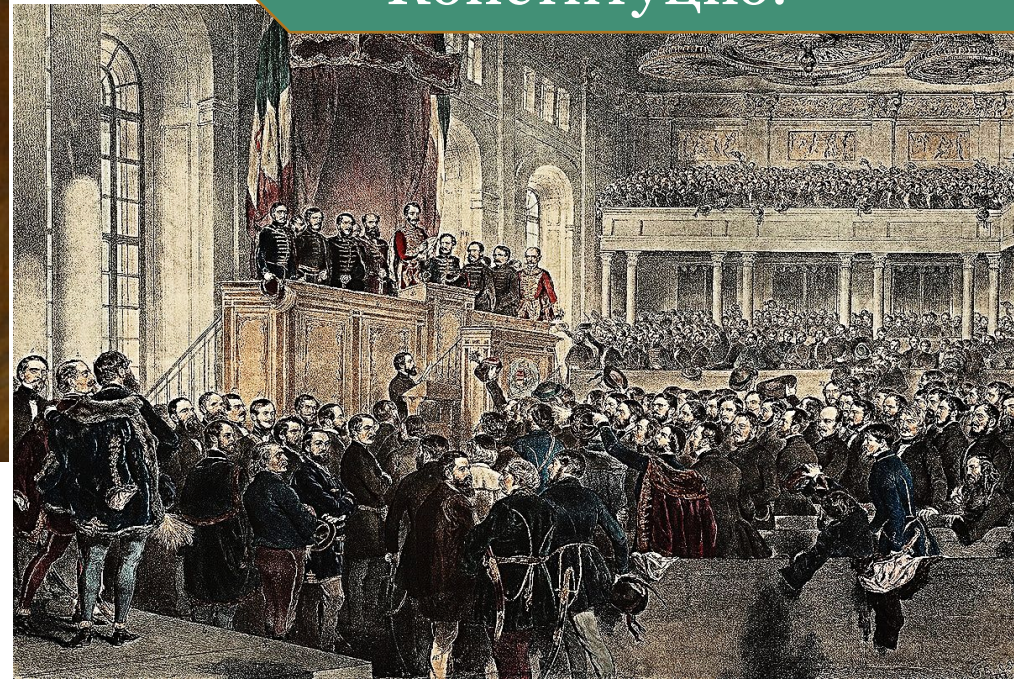
Причини:
Відсутність захищених національних прав в Австро-Угорщині.

Мета:
Здобуття Угорщиною незалежності.

Імператор
Франц-Йосиф

з березня 1848 р. – нижня палата угорського сейму звернулася до імператора з проханням надати Угорщині самоврядування і Конституцію.

17 березня 1848 р.

Лайош
Кошут

• Сформовано перший відповідальний перед парламентом уряд Угорщини, очолюваний лідером ліберальної опозиції графом Батіані, міністром фінансів став Лайош Кошут – визначний діяч угорського визвольного руху.

Вересень 1848 р. – австрійські війська розпочинають воєнні дії проти Угорщини.

Січень – березень 1849 р. – австрійські війська зайняли столицю Будапешт, проте невдовзі змушені залишити угорщину

13 серпня 1849 р. – капітуляція угорської армії. Поразка революції; командування повстанців страчене.

Червень 1849 р. – російська армія на прохання австрійського імператора розпочала інтервенцію до Угорщини.

14 квітня 1849 р. – угорський сейм проголосив Угорщину незалежною республікою.

Революція 1848 – 1849 рр. в Італії.

Причини та передумови:

Політична роздробленість в країні.

Збереження іноземного панування в багатьох італійських державах.

Австрійське панування в Ломбардії, Венеції.

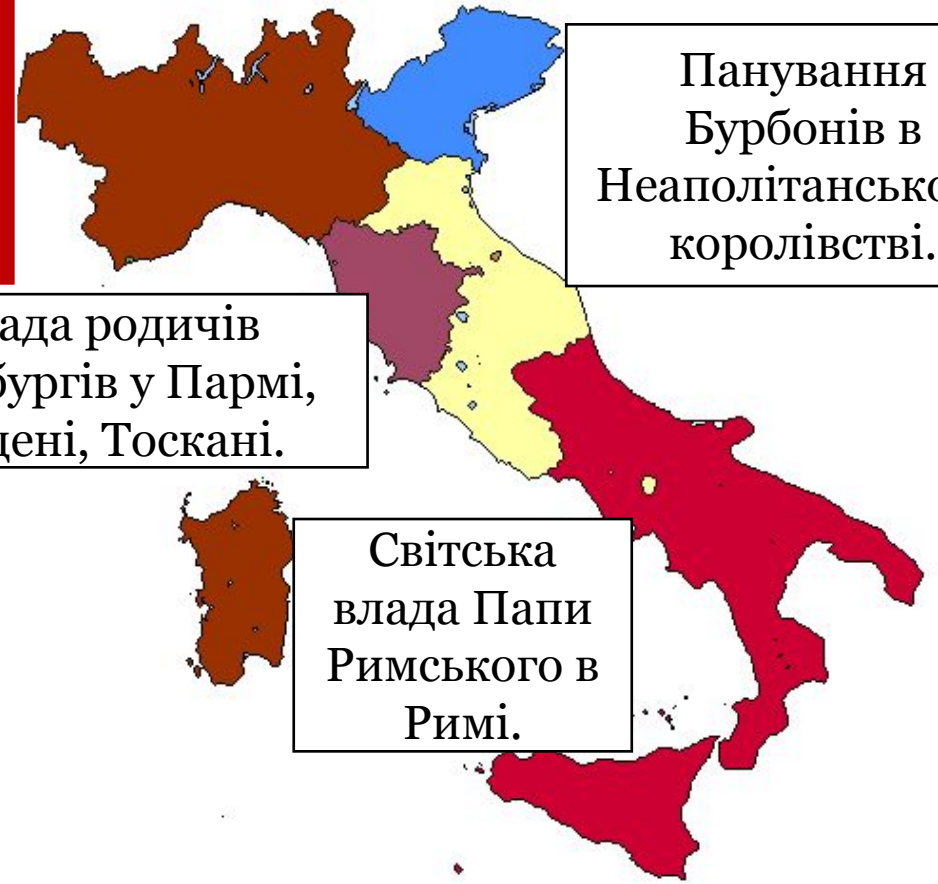
Панування Бурбонів в Неаполітанському королівстві.

Мета:

- Здобуття національної незалежності.
  - Політичне об'єднання країни.
  - Знищення абсолютизму.
- Ліквідація феодальних порядків.

Влада родичів Габсбургів у Пармі, Модені, Тоскані.

Світська влада Папи Римського в Римі.

Основні події:

12 січня 1848 р.

- Початок революції.
- Народне повстання в Палермо (Сицилія) привело до влади Тимчасовий уряд, який не корився Бурбонам.

Лютий – березень
1848 р.

- В усіх італійських державах (крім Ломбардії та Венеції) прийняті конституції, сформовані нові уряди з поміркованих лібералів.

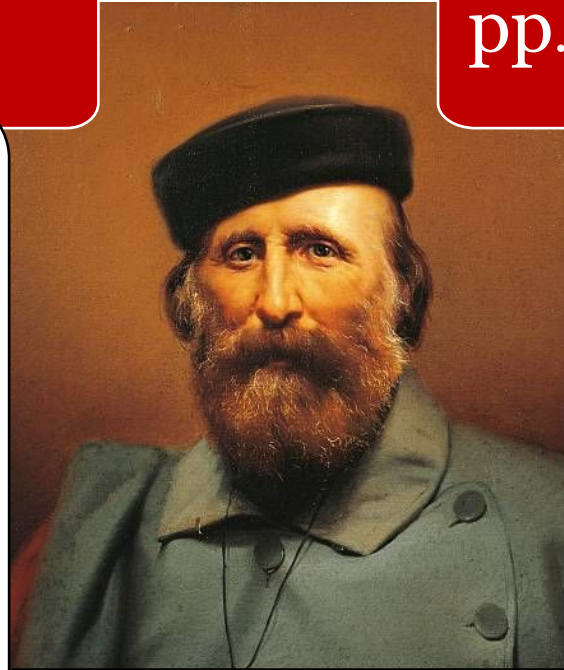
Березень – липень 1848 р.

- Перша італо-австрійська війна за незалежність, розпочата П'ємонтським королівством за підтримки інших італійських держав.
- Закінчилася війна поразкою Італії.

Листопад 1848 – січень 1849 рр.

- Внаслідок повстання в Римі скликані установчі збори, які позбавили Папу Римського світської влади і проголосили Римську республіку.
- Проти неї виступили об'єднані сили Австрії, Франції, Іспанії, Неаполя.

**Джузеппе
Гарібальді**

Помітну роль у війні відіграв Дж. Гарібальді, який очолив добровільні загони «червоносорочечників».

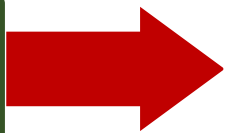

**Карл
Альберт**

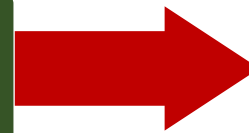

**Віктор
Еммануїл**

Березень 1848 р.

з липня 1849 р.

22 серпня 1849 р.

- **Друга італо-австрійська війна за незалежність.**
- Чергова поразка змусила короля П'ємонту Карла Альберта зректися престолу на користь свого сина Віктора Еммануїла.

- **Затверджено Конституцію Римської республіки.**
- Увечері того ж дня Рим окуповано французькими військами.

- **Капітулювала Венеція.**
- **Поразка революції.**